

Zkoušky honičů

Předměty zkoušek:

Nos:

Kvalitu nosu posuzuje rozhodčí v průběhu celých zkoušek. Tuto možnost má rozhodčí zejména, když sleduje psa při honění zajíce, podle toho, jestli stopu častěji ztrácí, podle odmlk při hlášení, nebo také podle rychlosti s jakou pes dovede vyhledávat zajíce po stopách, které vedou k zaječím loži apod. Při slabším nose je obvyklé, že i déle hledá svého vůdce. Rozhodčí musí přihlídnout k okolnostem, které mohou práci psa ovlivnit (silné mrazy, mimořádné sucho, chemické postřiky a nátěry, pokrývka zmrzlého sněhu apod.)

Hledání:

Zkouška se provádí na společném honě nebo naháňce. Do leče se mohou vypustit najednou nejvíce 3 psi. Vůdce při zahájení leče vypustí psa a pozvolna prochází lečí jako honec. Pes se má po vypuštění z řemene na příkaz k hledání snažit co nejrychleji najít zvěř. Při tom musí vnikat do houštin a zvěř vyhledávat v přiměřeně velkém prostoru leče. Přítomnost vůdce si má pes v určitých intervalech, asi po 5 minutách, pokud nehoní zvěř ověřit a řídit se směrem honěné leče. V případě, že se vyskytnou překážky hlavně při nedostatku zvěře, rozhodčí jsou oprávněni přidělit psům náhradní práci, tzn. že nechají psy hledat v jiném vhodnějším porostu. Hlavní chybou je, když se pes zdržuje jen v blízkosti vůdce, vyhýbá se houštinám a krytinám, neorientuje se podle vůdce a neprojevuje dostatečný zájem o stopy. Pes, který se od vůdce nevzdaluje na více jak 100 m, aby hledal ve větším prostoru, musí být hodnocen nejvýše známkou **1**. Pokud se ZH konají se zaměřením na prokázání práce na černou zvěř, musí pes projevovat soustavný zájem o vyhledávání této zvěře a omezit zájem o ostatní spárkatou zvěř. Při obzvláště rozsáhlé leči může být vyjímečně se souhlasem vrchního rozhodčího vypuštěno najednou všech 6 psů tak, aby byl obsáhnut celý vyznačený komplex. Další chyby - pes nehledá zvěř nosem, ale zrakem a sluchem, spoléhá se na vyhledávání zvěře dalším psem, zdržuje se dlouho v místech, kde se zvěř pásala nebo na stanovištích zvěře apod.

Nahánění:

Naháněním se zpravidla rozumí sledování teplé stopy zvěře. Je jednou z nejdůležitějších vlastností honiče, která je mu vrozená. Nejlépe je možno nahánění psa posuzovat na teplé stopě zajíce v lesních porostech. Pes je nucen vypracovat stopu se všemi úskoky a kličkami. Práci psa na teplé stopě posoudí rozhodčí podle hlášení psa. Pes, když ze stopy sejde, se odmlčí. Podle délky odmlky může rozhodčí posoudit kvalitu nosu a také zkušenost, s jakou pes dovedl svých nosových vlastností využít. Krátké odmlky do půl minuty se nepočítají. Pes má při nahánění upřednostňovat tu zvěř, která je při naháňkách se psem lovena. Je to hlavně zvěř černá, liška, zajíc apod. Srnčí zvěř pes nahánět nemá. Krátké pohonění srnčí zvěře do 5 minut nemá na snížení známky vliv. Pokud však pes upřednostňuje srnčí zvěř a honí ji déle jak 5 minut, je hodnocen z nahánění nejvýše známkou **2**. Pokud pes honí tuto zvěř déle jak 30 minut a neuposlechl přivolávací signál, má to za následek vyloučení honiče ze zkoušek. Při kontaktu s divočkem nestačí krátké hlášení a vracení se, pes má při divočkovi setrvat a vytrvale ho hlásit - není žádoucí bezhlavé útočení. Celkově se žádá rychlé hledání, ale pomalejší vytrvalé nahánění.

Hlasitost:

Posuzuje se jako vrozená vlastnost psa hlásit sledovanou zvěř na čerstvé stopě. Tato disciplína se hodnotí společně s disciplínou nahánění. Čerstvou stopu vyhnané zvěře má pes rychle sledovat a soustavně hlásit. K odmlce dojde, když pes stopu ztratí a když ji znovu najde, hlasitě ji sleduje dále. Podle soustavnosti hlášení se hodnotí známkou **4** nebo **3**. Pokud pes při sledování teplé stopy hlásí nepravidelně, zpravidla když se ke sledované zvěři přiblíží, hodnotí se známkou **2**. Pokud pes zahlásí jen krátce, když zvěř vyrazí, je výkon hodnocen známkou **1**. Pokud pes na teplé stopě nahlásí, nebo hlásí jen zvěř, kterou má v dohledu, nebo zvěř, která se psovi postaví, je hodnocen známkou **0**. Ze zkoušek se vylučují psi, kteří hlásí při nejmenších vzrušeních naplano - tzv. balamucení.

-

Dosled zvěře na uměle založené pobarvené stopě staré 12-24 hodin

Pobarvená stopní dráha má být dlouhá 650 kroků se dvěma změnami směru, s úhlem menším než 90 stupňů. Časový limit na vypracování stopy je 1 hodina. Pro založení jedné stopní dráhy použijeme 0,3 l barvy z divočáka nebo vepřové krve. Barva se pokládá tzv. tuplováním pomocí hubky nebo savého tamponu na tyčce namáčené do nádoby s barvou. hubkou se pak dělají na stopní dráze znaky barvou na půdě, kamenech apod. v rozpětí dvou kroků - 1,5 m od sebe. Vzdálenost jednotlivých stopních drah od sebe musí být nejméně 120 m. Místo počátku stopní dráhy se označí číslem na stromě, místo nástřelu pak zálomkem s barvou. Směr stopní dráhy prvních asi 15 m se vyznačí na stromech zepředu, dále jsou stromy na stopní dráze vyznačeny z opačné strany pro kontrolu rozhodčích, aby je vůdce neviděl. Hodina položení stopní dráhy je vyznačena na lístku na stromě u čísla stopní dráhy. Stopní dráha se ve vzdálenosti asi 300 kroků označí jako lože, od kterého se volně vypustí pes, který je předem rozhodčímu nahlášen jako hlasič nebo oznamovač, aby zbývající část barvy vypracoval pes samostatně. Další lože se označí ve vzdálenosti asi 500 kroků na stopě, odkud bude vypuštěn pes, který pracuje na stopě jako vodič na barvářském řemeni. Zbývajících 150 kroků je již viditelně označeno na stromech až po místo, kde je položen divočák. Rozhodčí sleduje vypracování stopy volně vypuštěného psa a také může sledovat chování psa u zastřelené zvěře, pokud k tomu není určen jiný rozhodčí ukrytý v blízkosti odloženého divočáka. Před nasazením psa na práci na barvě musí předem vůdce oznámit rozhodčím způsob práce psa (vodič, oznamovač, hlasič).

a/ **vodič** (dosled na řemeni) - pes je nasazen na označený nástřel, naveden na směr stopní dráhy a pak pracuje na plně rozvinutém 5m dlouhém barvářském řemeni. Pes pracuje buď přímo na stopě, nebo může jít pod větrem i několik metrů, ale od stopní dráhy by se neměl vzdálit více než 20m, což se při překročení posuzuje jako sejítí ze stopy. Pokud pes sejde ze stopy, rozhodčí nechá psa opravit, znovu nasadit na stopu. Každá oprava má za následek snížení známky o jeden stupeň. Pes nemá jít příliš rychle, aby mu vůdce stačil normálním krokem. Pes, který pracuje jako vodič, bude na příkaz rozhodčího vypuštěn ze vzdálenosti 500 kroků od nástřelu z druhého lože, aby zbývajících 150 kroků ke kusu vypracoval stopní dráhu sám.

b/ **hlasič** (dosled volně) - stopní dráhu vypracovává pes na barvářském řemeni asi 300 kroků po první lože. Odtud na povel rozhodčího vůdce psa vypustí volně, aby zbytek stopní dráhy

vypracoval sám, rozhodčí a vůdce zůstanou na místě. Pes má dojít ke kusu do 5 minut a začít u kusu hlásit. Hlášení psa musí trvat do doby příchodu vůdce (cca 5-7 minut). Nedostatečné hlášení se hodnotí nižší známkou. Selže-li pes jako hlasič, musí se nechat do 10 minut přivolat (od doby vypuštění psa) a dosled od prvního lože provede znovu, ale jako vodič. Znamka z výkonu se sníží o jeden stupeň.

c/ **oznamovač** (dosled volně) - stopní dráhu vypracuje pes na barvářském řemeni asi 300 m po první lože, kde je na příkaz rozhodčího pes vypuštěn, aby zbytek dráhy ke kusu vypracoval sám. Druhý rozhodčí, který je dobře ukrytý nedaleko položeného divočáka, sleduje, jestli pes k zvěři došel a ověřil ji. Když pes od divočáka odejde, oznámí to signálkou rozhodčímu, který čeká u prvního lože. Pes se má vrátit do 5 minut k vůdci a naučeným způsobem oznámit, že kus našel a pak nejkratší cestou ke kusu přivést vůdce. Naučený způsob, kterým pes oznamuje, že zvěř našel, oznámí vůdce předem rozhodčímu. Pokud pes jako oznamovač selže, musí se nechat do 10 minut přivolat (od doby vypuštění psa) a dosled od prvního lože provede znovu, ale jako vodič. Znamka z výkonu se sníží o jeden stupeň.

Celková práce na stopě (barvě) je limitována 1 hodinou, včetně vyzkoušení psa (jeho chování) u zastřelené zvěře. Pes, který uspěje na dosledu jako hlasič nebo oznamovač, je hodnocen současně s chováním u střelené zvěře známkou 4.

-

Ochota k práci na černou zvěř:

Tato disciplína se zkouší ve zkušební obůrce, která je umístěna mimo oblast obory, ve které je černá zvěř trvale držena. Zkušební obůrka je dvouplášťová, vnitřní část má rozměry cca 3x3 m, vnější oplocení je vzdáleno od vnitřního 15-30 cm, aby byla zaručena práce bez kontaktu. Oba pláště zhotovené z přírodního materiálu (dřevěné oplocenky) budou opatřeny řádně uzavíratelnými dvířky. Při dostatečně silných kůlech lze pláště (oplocení) opatřit pouze na tuto jednu řadu kůlů. Výška vnějšího pláště je 2 m. Pes je vypuštěn na pokyn rozhodčího 30 m pod větrem směrem k obůrce s povelu "hledej". Pes by měl černou zvěř navštívit a do dvou minut dosáhnout vnějšího pláště zkušebního zařízení. Délka zkoušky u vlastní obůrky je 5 minut. Pes po dosažení vnějšího pláště má projevit ochotu k práci s projevy tvrdého doléhání a soustavného hlášení. V případě tvrdého doléhání, kde hrozí poranění psa, musí rozhodčí zkoušku ukončit před časovým limitem. Známkou **4** se hodnotí výkon psa, který nepřetržitě po dobu 5 minut divočáka hlásí, s hlasitými projevy útočí na oplocení se snahou bezprostředního kontaktu. Známkou **3** se hodnotí výkon psa, který bez hlasitých projevů tvrdě útočí na oplocení a hrozí jeho zranění, nebo projevuje krátkými hlasitými projevy s náznaky útoku na divočáka. Známkou **2** se hodnotí výkon psa, který divočáka hlásí dobu kratší než 5 minut, od oplocení se vzdálí, aby zpravidla vyhledal vůdce a po povzbuzení se k obůrce vrátí. Známkou **1** se hodnotí výkon psa, který sice divočáka v oplocení krátce hlásí, ale opětovně se vrací k vůdci a je nutné ho vícekrát povzbuzovat, aby se k divočáku vracel. Známkou **0** se hodnotí pes, který se divočáka bojí, nehlásí ho, samostatně se neodvážá do blízkosti obůrky a celkově nemá o práci zájem. Za každé opuštění prostoru oplocenky se snižuje známka o jeden stupeň.

Poslušnost:

Rozhodčí sledují v průběhu zkoušky, jak pes reaguje na povely vůdce. S ohledem na temperament honiče nelze hodnotit přivolání psa, pokud sleduje teplou stopu zvěře. Poslušnost je možno posoudit u zkoušky chování po výstřelu a jeho přivolání po skončení hledání. Pes má přijít ochotně k vůdci a dát se v klidu uvázat na vodící řemen. Přivolačací signál je možno dát signální trubkou nebo píšťalou - s tím musí být rozhodčí seznámen. Jinak pro posouzení jsou směrodatné všechny rozkazy, které pes dostal od vůdce s přihlédnutím na jejich plnění při celém průběhu zkoušek.

-

Chování po výstřelu:

Disciplína se zkouší na přehledném místě. Pes po vypuštění z řemenu dostane povel " hledej ", a když se pes vzdálí 30-50 m, vůdce vystřelí a pak na pokyn rozhodčího psa přivolá. Pes, který je po výstřelu vystrašený, ztratí zájem o hledání, nedá se ze strachu přivolat, je hodnocen z chování po výstřelu známkou **0**. Je možné tuto disciplínu odzkoušet při hledání nebo nahánění. Nesmí toto být zkoušeno pouze z jednoho místa, nabo na malém prostoru na více psů.

Chování u střelené zvěře:

Disciplína se zkouší na konci stopní dráhy při dosledu. Zkouška se má provést se zašitým divočkem, který v době zkoušek není zmražený. Posuzuje se hlavně, zda pes nenačíná zvěř.

Známkou **4** se hodnotí chování psa, který projeví nebojácnost, případně vzrušení a zájem o ulovenou zvěř tím, že ji zaštekává, kouše - ale nenačíná, očichává apod. Pes má zůstat u zastřelené zvěře do příchdu vůdce, nebo po ověření uloveného divočáka se vrátit k vůdci do 3 min. Za hlášení u kusu nebo jeho oznámení se připočítává až 5 bodů. Známkou **3** se hodnotí chování psa, který projeví nebojácnost, vzrušení a zájem o ulovenou zvěř, ale nevyčká u uloveného kusu. Známkou **2** se hodnotí chování psa, který projeví nebojácnost, vzrušení a zájem o ulovenou zvěř, ale nevyčká u uloveného kusu do 3 min. než přijde vůdce, ani se do 3 min. k vůdci nevrátí. Známkou **1** se hodnotí chování psa, který o ulovenou zvěř projeví malý zájem. Známkou **0** se hodnotí chování psa, který se bojí k divočkovi přiblížit, nebo pes vytrhává z divočáka kusy zvěřiny a polyká je - načíná.

-

Chování na stanovišti:

Pes má prokázat, že je na stanovišti úplně klidný. Vůdci se rozestaví podél leče - mladého lesního porostu - asi 20 m od sebe. Honci procházejí lečí a imitují hon včetně 2-3 výstřelů do vzduchu. Pes je připoután na vodícím řemeni, který má vůdce přes rameno a nesmí ho držet rukou. Pes, který projeví neklid pohybem, hlasem nebo potahováním řemenem, má za každou chybu sníženou známku. Pes, který je volně u nohy neuvázaný, je zvýhodněn vyšším koeficientem pro výpočet bodů.

Vytrvalost:

Disciplína hodnotí kondici a výkon psa. Přitom je nutno přihlédnout k určitým podmínkám, jako je nadmořská výška, svažítost terénu, venkovní teplota apod. Pes musí po celou dobu pracovat se zájmem, nechodit po pěšinách, neztrácet na intenzitě. Nejlépe je možno porovnávat v daných podmínkách výkony psů navzájem.

-

Orientace:

Orientace je velmi důležitou vlastností, kterou od honičů požadujeme při práci v rozsáhlém a neznámém prostoru. Pes se musí po skončení leče vrátit ke svému vůdci nejpozději do půl hodiny. Pokud pes šel prokazatelně za černou zvěř nebo jinou postřelenou zvěř, může se vrátit později. Opožděný návrat však nesmí znemožnit přezkoušení psa z jiných disciplín v určeném čase zkoušek - pak je ze zkoušek vyloušen.

Vodění na řemeni:

Pes má jít klidně vedle levé nohy vůdce, nebo na šoulačku za vůdcem. Pes má jít tak, aby nepřekážel, nepředbíhal, netahal vůdce nebo za ním nezaostával - nesmí ani jinak ztěžovat vodění. Vůdce nesmí rukou držet přes rameno přehozené vodítko. Disciplína se zkouší v tyčovině a sleduje se v průběhu celých zkoušek.

Odložení:

Vůdce nahlásí rozhodčímu, jestli psa odloží připoutaného nebo volně. Pes má být odložen na příhodném, klidném místě v lesním porostu apod. Vůdce přiváže psa na místě, které mu rozhodčí určí, případně psa odloží volně. Společně s rozhodčími skrytě sleduje chování psa. Po 5 min. pak vůdce vystřelí a vyčká dalších 5 min., kdy mu rozhodčí dá povel, aby si došel pro psa. Pokud je pes odložen volně, může mít na sobě obojek a volně položený barvářský řemen, případně u psa odložený batoh, kabát apod. Každý pes se zkouší individuálně.

Výsledná klasifikace:

Pro zařazení do I., II. nebo III. ceny je potřebné docílit počty bodů uvedených v tabulkách, včetně potřebného ocenění známkou, která je podmínkou pro dosažení té které ceny.

Předmět	Nejnižší známky	Nejnižší známky	Nejnižší známky	Koeficient	Maximální počet bodů
	I.cena	II.cena	III. cena		
1.Nos	3	2	2	4	16

2. Hledání	3	2	1	4	16
3.Nahánění					
a/ zajíc, liška	3	2	1	3	12
b/ divočák	3	2	1	5	20
4.Hlasitost	3	2	1	4	16
5.Dosled černé zvěře na uměle založené pobarvené stopě					
a/ vodič	3	2	1	5	20
b/ hlasič, oznamovač	3	2	1	10	40
6.Ochota k práci na černou zvěř	3	2	1	5	20
7.Poslušnost	3	2	1	2	8
8.Chování po výstřelu	3	2	1	2	8
9.Chování u střelené černé zvěře	3	2	1	3	12
10.Chování na stanovišti					
a/ na řemeni	3	2	1	2	8
b/ volně	3	2	1	4	16
11.Vytrvalost	3	2	1	3	12
12.Orientace	3	2	1	4	16
13.Vodění na řemeni	3	2	1	2	8
14.Odložení					
a/ na řemeni	3	2	0	2	8
b/ volně	3	2	0	4	16
Celkem	166	125	83		228